
EUSKADI'REN ASKATASUNA - ESPAÑA- EUROPA

Euskalerrria edo Euskadi'ren askatasunezko biribildua zabaldu eta bere argitasunezko dirdai guztian adierazteko, bere izaeraren bereiztasunetan xeekatu edo banakatu bear dogu. Jakiteko azken baten, askatasunagaitik daukagun ardura aundi au zergaitik dan.

LEIÑUAK: Euskaldunak, leiñuetan errotzen asi ziranetik, berez eta curen babeserako lurraldeetan batzangozen (globalizando) asi ziran.

Eta nai-ta oiturazko sinismen arloetan bardin antze-koak izan, ba-euken lurralde bakoitzaren mendizti (orografia) gaitik bere bereiztasuna.

Euren antolamenduan. auzuneko batzarrak euki eban. aukeratutako arduradunak lurraldeko batzar nagusietara bialtzeko.

Orrek esan nai-dau, Nortasunaren arloan oso arduradunak zirala, eta eginkizun orren ondorioan, askatasunaren babesle aundiak zirala.

Azken baten, odol, gorputzen bereiztasuna, sinismena, oitura, erlijioa eta abar, bardiñak izan-da, babeserako berak emon eutsozan berezko erriak izatea.

LEIÑUA'ren AURKA:

Europa 'n eta Mundu guztian, bardin gertatu zan, berezkotasunari jarraituz, berezko legeetan bizi ta oituru-tu egin ziralako.

Gero agertu ziran aundikerizko naiak. norkeriaren edo nor-geiagoko jokuaren bitartez sasi -jainkotasunean bizi al izateko.

Ortik aurrera, menperatzaille ta sasi-asmakuntzeko arauarekin, indar aundiakaz beti eureganatu egin dabez sasi-arrazoiak, erri-gizartearen antolamenduzko legeak menperatuta.

MENPETASUNA GAUR ARTE - EDESTI'tik ZEAR LORTU GUREAN:

Gure denboretako Bi-milla ta zazpiren urte dira asi ziranetik, sasi-jainkotasun amets ori lortu gurean.

Berezko erri-gizarteak, ekaiztsu aize orreri aurre egiteko, euren babeserako eta antolamenduzko bearrak eraginda. itzarmeneko buruzagiak aukeratu ebazan. Beti, erri ko batzarraren jabetasunezko menpean. Baiña asken

baten, kaizar eta katolikotasunaren guzurrezko sareetan jausi-ta, gure aukeratuak be, aundikerizko menperatzaille asmakizunetara jausi ziran.

Ortik aurrera, izen aundi askorekin ibili dira, menperatzailletasunezko ekintz orreri sinismena emoteko: Kaizartza, erregetasuna, Erroma'tarren katolikotasunezko kaizartza sakratua, Godo'ren ondoriotik datorren Toledo'ko eleiz-batzar sakratuaren ametsean España ta laterrien larderiatsuagaitik, eta ainbat abar.

Zalaparta utsean joan dira oraiñarte egipidezko alegin guzti orreik, Europa eta Mundu onen erri-gizarteko edeti guztitik, danon ardurak esku gitxi batzuetan euki gura debezelako, eta berezko lege kanpotik eginda, izugarriko zori-txarrak eragindituez. Gai onetan neurri zeatzak bear diralako, eginkizunezko gauzak ardurazko lotsean bakez iraun dagien.

*1789'an **FRANTZIA'ko IRAULTZA:***

Kaizar-erregetzaren maldaberan, asmakizunezko en-ien agintaritzta aurrera eroateko, berezko erriaren zerbitzuan egon bear diranak eta ez norberekerien zerbitzuan edo mirabetzan, beste aldaketa baten alegin gogor bat egin bear zala gogoratu ziran eta, Frantzia'ko errege frantzezen errege biurtu eben, berezko erriak ezereztuta.

Nortzuk izan ziran orreik....erria ta erritarren jabetza zuntziteko?

Argi dago, JAINKO-BAKO menperatzaillearen zaleak izan zirala, bestela zelan ulertu, berezkotasunaren legeen-jarraitzalleak zirala?

Asken baten. 1.929'an, nok eta Mussolini faziztak Batikano'ri be emon eutson Laterriaren izaera ta izena, berez askatasunaren egarriko ziran erri ta erritarrak, Europá ren legez kanpoko Laterri guztien izaera barri zan legean sartzeko.

Andik ona, espataren indarragaz ibili dira Europá ko lur-nagusian, nai ezkerreko edo eskumakoak izan, laterri fazizta orreik legeztu gurean, eta Españian ta Euskalerrrian batez be.

Euskalerrria, 1.839, 1.841, 1.876. 1.936'ko gudakaz menperatu gura eben, Euskaldunak beti aurka egin da, Ludi onen lege orreitan ez dagolako lojikazko arrazoian egiaeren asmo-okerra baiño.

DAMUA:

Eginkizun orreik, beste borroka aundi batera croan ginduezan. Europa ta Mundu'ko gizarte guztia damu aundi bateko sumintasunean agertuta.

Eta damu orregaz, gizartearen eskubide guztiak babesu egin bear zirala aldarrikatu eben Mundu'ko jakintsu, agintari ta erritar guztiak.

Baiña damu ori, nai-ta fazizmoaren aurka izan, laterrietan ezarrita egon ziran faziztak (Franco adibidez), curen lekuetan itzi ebazan bakez, ostera be, erri-gizartean itxaropenak suntsituta.

Erabaki orren arrazoia, baleiteke arlo aundi baten beintzat. ekonomi edo diruen buruzpideko erreztasunagaitik izatea.

Baiña eginkizun orreik, Mundu onetako at7azoizko eta lojikazko lege-aurrean, diruaren jabetzagaitik menperatuta izten gaitu. Eta diru-jabetza orren bidez-mende egon ezkeru egiten direz, erri-gizartean egiten diran endarrailketak (genocidios).

Laterri orreitan erri-gizartearen ardurak esku batzuetan erdiratuta egon ezkeru eta beste aberri batzuk sortarazita. edesti guztian gertatu dan antzera, aurretiko menperatzaile asmakizunean ezarrita ardura-gabean geratzen garalako.

Norenak izan bear cura ardurak?

Guztiok.... ez gara jaioten arduradunak izateko?

Mundu' ko gizarte oneri, okerreko mesedeak egiten dautsoez ardura gabean itxi ezkeru. Eurak, Mundu au xake-taula (tablero de ajedrez) baten antzera artuta jokatze.

Erri-gizarteak eta Laterrizko erri barri orreik, orregaitik agertzen diralako xautzailletasunezko-ardugabe aundi baten. Danak. berezko legearen aurrean, naastebateko noraezan gabiltzala.

ORDUAN..... ZELAKO DAMU DA AU? :

Ortxe dabizenen artean be, darnu orreri ez dakie zelan oratu edo aurre egin, diruaren mendekuak izan da. erabili bear dabezan arrazoizko legeak. Mundu onen herezko ta bereiztasunezko legeen aurka kokatzen diralako.

Bestela ikusi daiguzan. Espaiña'ko Laterri-zale jakintsu ta curen ustez agintari aundiak direnak zer esaten dabean Lege-Biltzar ta Auzi-tegi aundietan:

PECES BARBA'k: Gaur 2.005'an Urtarrillá ren 31'n, eta Euskaldunari begira: "Euskaldunak, lenago erregeak egiten eben itzarneneko alkargoari begira dagozela" esan eban. Eta ori Ibarretxe'k Euskal Lege-Biltzarrean agertu eta on-artu zan eskeintza da. Baiña gaurko erregeak, ez dirala len errege izan ziranen antzekoak be.

Peces Barba 'k. egia zer dan ondo daki. Baiña ..... zergaitik ez dau esaten~zelako alkargoak ziran areik, eta.... Nork ta Noren jabetasunagaz egon ziran idatzita.... leenengo jauna'k eta gero erregeak sinatu dagiezan?

Bildur dira egia agertzen?

Argi dago erdira-zaleak ba-dakiela, or beste astuntasunezko arrazoi aundi bat dagoala. Baiña ez dabe esan gura, Mundu au bideratzeko daukien asrnakuntzazko aukerak ezereztu egiten diralako. Edo egia esaten bildur dirala, menperatzaileak haztarten dabezelako. Adibidez: Gaur Zapatero'ri sortzen jakona, amerikarrak Aznar'en laguntzagaz. lotsagarritu egin gura dauala eta haztartu, curen asmo-aginduetara ez dalako bideratzen.

JOSE BORREL'ek: Europa'ko Lege-Biltzarrean.

"Euren edestiari lotsarik erakusten edo lotsea artzen ez dautsoen Erriak, edesti-ori berriz egitera zigortuta dagozela" esan eban.

Nungo erriagaitik itz egiten dabil?

Laterri bat ez dalako Aberria: "Gizaki'en edo Gauzá ren egoera dalako, eta curen izaeran aldatu leikena, beste goragoko egokitasun bat lortzeko".

Nor da ora.. eskubidearen Nortasuna daukan Jabe-duna?

Berezko erri-gizarte zalantzarik gabe.

Orregaitik. Espaiña ko erdira-zaleak ez daukie iñungo arrazoirik Euskalerrria eta erdi-ugarte onen barnean dagozan beste erriak menderatzeko.

Zergaitik..... Berezko erri ta erritarai ez dautsee izten. bereztasunean egin bear diran itzarmeneko elkartasun onakaz bakerako bidea artzen'? Argi ikusten da or!! Bakea ez dala curen naia edo elburua.

Aitzaki orregaz. Ludi onetan dirua elburu dala eta bear dogun mozkiñaren kontrola eurak eukinda ..... lendik datorren JAINKO-bako asmakerian jarraitzeko?

Mundu onetan ..... zer egin gura dabe ..... daukezan legeetatik kanpo ibili ezkeru? Gaur egun sortzen dan antzera, gaia zikindu eta gizabidea bizi ezin dan kutzapezko larritasun batera bideratu!!.

Or!! argi dago ARRA dagoela.

RAJOI'tar Mariano:

Rajoi'k esaten dau: Ibarretxe'k Espaiña'n bere eson-dapena aurkezteko ez daukala legezko arrazoirik.

Legea bakari-rik daukagula, curen erdirakoitasunezko iraspen barman aurkezten geranean.

Euskalerrriko Nortasunaren jabetza ukatu edo ezereztu egiten dalako, espaiñolak garela esanda.

Eta... Kadiz'eko jaurkintzan argi geratu zala. espaiñolak garela.

ERRIA

Ez!! ez dago guzur aundiagorik!! Kadiz'ko gorteetan ez zalako erabagi ezer. VII'n Fernando'k ezereztuta geratu ziralako.

1.808'an Uztaillá ren 26'an erregeak. Frantzi'tik agindu bat oiuzkatu eban. Kadiz'ko gorteetan egin ziranak ezereztuten. Eta Euskaldunak Fueroak bir-eskuratuta, erregeak 1.814'an Uztaillá ren 29'an zinpetu eta baieztu egin ebazalako.

Eta egiten dauan guzti ori, gudaloztearen keiñuagaz.

Onek ez daki, eurak 1.839-76'ko urtetan jalo orduko, gu millaka urte ariñoagoatik gabizela Euskalerriko Nortasunaren ardurazko askatasunak babesten, berezko ta bereiztasunezko etsaiaren aurka.

ZAPATERO:

Onek, Rajoi'k esaten dauan bardiña esaten dau. nai-ta beste erabatera esan.

Erri-gizarteak. Ileenengo "Uritarrak" (ciudadanos) dirala esaten dau. eta izatean. demokrata erritargotasunaren aurretik. ainbeste astokerien artean. Nortasunezko legearen neurri ta arauak, naastuta.

Baleiteke.....oneik amaren zabelean demokratak egiten dirala.

Nora joan gure ete-dabe..... gogamenezko (concepto) antolamenduan edo antolamenduaren egipideetan, edozein lekutatik asita? Eta gaiñera, gogamen ori eraikitzeke, lekukoak ez diran zatiakaz eraiki gura ba-dabe?

Orregaitik orain ikusiko dogu Europa 'k zer eskatzen dauan bere kidetasuna osotzeko.

EUROPA:

Europa, aurrera begituta. itzarmeneko alkartearen egarrian agertzen da. ikusten daualako, bere barnean dauan gizartea babesteko, nai-ta nai-ez aurrerazko beste pauso demokratiko aundi bat emon bear dala, denboraren egokitasunakaz bat egin gura ba-dogu.

Gogamen ona eta aurrerakuntza aundia da, baiña orretarako XVIII'ko gizalditik datozen erdirakoiztasunezko menperatzaille laterrien loturak be lokabetu edo ezereztu egin bear dira. Eta or dago gaur daukun borroka aundia.

ZER DIÑO EUROPA ^k ARAZO ORREIK KONPONTZEKO?:

Europa'k badaki arazo orreik konpondu ezik, ardurabako Europa izango dala. Erdirakoiztasunaren eritzikoak edozein gauza egiteko gai dirala, eta nik esango neuke, artean. gizarteko klonaziokoaren aldekoak dirala, eurak daukien ametsak aurrera eroateko.

Bide ori ez da ona. eta eurak-he badakie, ardurabako bide orretatik aurrera egin ezkerro, gai'ezkoa dan Mundu onen ondamentia ikusten dabelako.

Orregaitik, Europa 'k esaten dauana, laterri bakoitzak bere eztaibadak konpondu daiazala, bere barnean egin bear diran egipideak erreztasun guztiaz egiteko, eta aurrerako emoten diran oinkadak guztiz egian oiñarrituta emoteko.

Europa'k, ago zabalagaz ez dau esaten emen esan dodana, erdira-zaleak egiten dabezan indarrezko estukuntza edo premiñagaitik, baiña egia da bere egarria dauala. Azken baten, gure harnean danak dakigulako arrazoia eta bide-egokia zein dan.

Europa'ri, arrazoia ta baietza orregaitik emon bear jako, iñora eroaten ez daben arrouskeriko-arrazoiakaz ibili barik.

Euskaldun guztiok, zeaztasun ta zuurtasunezko ekin-tzan bideratu bear doguz gure borondateak Euskadi askatzeke. Eta ez sekula aaztu, Mundu onen agintariak, nai menperatzaille eta berezkotasunaren arrazoiaren bidetik dabizenak, erri-arteko goiko maillan dabizela. Eta laguntza edo baimena, oneik Euskal sinist-arazoan sartuta eta limurtuaz gureganatu egingo doguzala. Euskadiren askatasuna curen haimenezko laguntzagaz agertuko jakulako.

EUSKALERRIA'ren EKINTZA:

Euskalerriararen edestia, milla urte azkokoa da eta egoe-ra larri au, len ainbat eukita, unetxo kaskar batekoa baiño ez da.

Eta ain txikerra izan-da be, garantzi aundikoa bera! euki dogun askatasunaren bide luzcan, Euskal-Nortasunaren zati aundiak itzi doguzelako.

Orregaitik, berriztu edo berrezkuratu egin bear doguz, bidean itzi doguzan Nortasunaren zati aundi orreik: Izaeran, izkuntzan, jaurkintzan, erri-laneko elkar-gintzan eta JAINKOA'ren sinismenean. Azken baten, benetazko ata] orreik borondate aundian eraikita daQozelako, Erria ^{aQ} osasun aundi baten dirdiratsu agertzen da.

Baiña ezer aundirik (nai-ta txikerra izan arren) ez da sortzen edo berrezkurutzen, alderdikierizko arroutskerian egiten danean, edo bai-ta azpian bonbak ipinten doguzenean. Aldebatetik, ganorabakokeri asko erakusten dogulako. Eta bestetik. Europa'n iñor ez dogulako sinist-arazian ezarriko orren eginkisunagaz.

Euskalerrian badaukaguz borondate aundiko emakume/gizonak. Jaurkintza be-bai.

Borondate onenean alkartu daiguzan indarrak ba!! menperatzaille asmakizunari aurre egiteko eta EUSKADI ASKATZEKO.

"Gaur, itxaropidezko egoera ori lortzeko, JAURKINTZAREN egorera sendotu bear dogu, eta ori esaten dotenean, daukagun JAURKINTZA'gaitik IBARRETXE-JAUNA buru dala berbetan nabil, aurrerapenezko emaitza ona, ETXERA ekarriko daualako".

ATUTXA'tar PAUL